

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

2^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 01.06.2021 με την εξής σύνθεση:
Νικόλαος Σαββίδης Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου-Εισηγήτρια και
Κωνσταντίνος Κορομπέλης, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 22.04.2021 Προδικαστική Προσφυγή με
Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών
(ΑΕΠΠ) 862/23.04.2021 της εταιρίας με την επωνυμία «...», με δ.τ. «...»,
νομίμως εκπροσωπούμενης.

Κατά της ... και της με αριθ. .../2021 απόφασης της Οικονομικής
Επιτροπής της ... με την οποία εγκρίθηκε το από 16-3-2021 (ορθή επανάληψη)
1ο πρακτικό και το από 17-3-2021 2ο πρακτικό για την ανάδειξη ως
προσωρινού αναδόχου της σύμβασης που προκηρύχθηκε με την με ΑΔΑΜ ...
Διακήρυξη της εταιρείας «...».

Της παρεμβαίνουσας εταιρίας με την επωνυμία «...», με δ.τ. «...».

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την υπόψη Προσφυγή, η προσφεύγουσα επιδιώκει
την ακύρωση της προσβαλλόμενης με αριθ. .../2021 απόφασης (Πρακτικό
16ο/06-04-2021) της Οικονομικής Επιτροπής της ... κατά το μέρος που
απέρριψε την προσφορά του οικονομικού φορέα «...», απέρριψε την προσφορά
του ... μόνο για μια εκ των πλημμελειών της και ανέδειξε προσωρινό ανάδοχο
την εταιρεία «...».

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

2. Επειδή, η παρεμβαίνουσα «...» επιδιώκει με την Παρέμβασή της να απορριφθεί η υπόψη Προσφυγή στο σύνολό της και να διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης με αριθ. .../2021 απόφασης.

3. Επειδή, με την με ΑΔΑΜ ... Διακήρυξη προκηρύχθηκε από την ... ανοικτός, ηλεκτρονικός διαγωνισμός άνω των ορίων με αντικείμενο «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ... ΑΠΟ ΥΛΙΚΑ-ΚΟΠΗ ΧΟΡΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΟΔΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ (2016 – 2018)», εκτιμώμενης προϋπολογισθείσας αξίας € 483.870,97 € (χωρίς Φ.Π.Α ύψους 116.129,03€) και με κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης την πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά, βάσει τιμής, το κείμενο της οποίας καταχωρήθηκε στο Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ. την 18-12-2020 με ΑΔΑΜ: ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ., όπου έλαβε συστημικό αριθμό Στον επίδικο διαγωνισμό, ο οποίος διενεργήθηκε την 13.07.2020 από την αρμόδια Επιτροπή Διαγωνισμού, έλαβε μέρος η προσφεύγουσα και επιπλέον άλλοι τέσσερις (4) οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων ο ... και η εταιρεία «...». Μετά την κατάρτιση του καταλόγου προσφερόντων κατά σειρά μειοδοσίας του επίδικου διαγωνισμού, η Επιτροπή Διαγωνισμού προέβη σε έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής των εταιρειών που συμμετείχαν στον επίδικο διαγωνισμό και μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου κατήρτισε το πρακτικό της, που φέρει την ένδειξη «ΠΡΑΚΤΙΚΟ Ι», σύμφωνα με το οποίο μόνο η παρεμβαίνουσα πληροί όλους τους όρους της επίδικης διακήρυξης, ενώ όλες οι άλλες συμμετέχουσες εταιρείες θα πρέπει να αποκλειστούν από τη συνέχιση του διαγωνισμού, διότι διαπιστώθηκαν διάφορες ελλείψεις στα δικαιολογητικά που υπέβαλαν για τη συμμετοχή τους στον επίδικο διαγωνισμό. Μετά ταύτα, η Επιτροπή Διαγωνισμού, δια του συνταχθέντος από 09-03-2021 Πρακτικού Ι συνεδρίασής της, γνωμοδότησε υπέρ της συνέχισης της διαγωνιστικής διαδικασίας του διαγωνισμού με την ηλεκτρονική αποσφράγιση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας. Κατά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών, η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού διαπίστωσε ότι η υποβληθείσα οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι σύμφωνη με

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

το συνταχθέν από την Υπηρεσία Πρότυπο, που αποτυπώνει πλήρως την προσφερόμενη δαπάνη, την έκρινε παραδεκτή και, δια του συνταχθέντος από 17-03-2021 Πρακτικού ΙΙ συνεδρίασής της, γνωμοδότησε υπέρ της ανάδειξης ως προσωρινού αναδόχου της παρεμβαίνουσας, με συνολική προσφορά ποσού 299.988,19 € (371.985,36 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. 24%) για την εκτέλεση της εν λόγω παροχής γενικών υπηρεσιών. Στις 06-04-2021 η Οικονομική Επιτροπή της ... διά της με αρ. .../2021 απόφασής της (Πρακτικό 16ο/06-04-2021), η οποία αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ στις 13-04-2021, αποφάσισε ομόφωνα την έγκριση του από 16-03-2021 (ορθή επανάληψη) 1ου πρακτικού και του από 17-03-2021 2ου πρακτικού του διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού για την ανάθεση της παροχής υπηρεσίας: «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ... ΑΠΟ ΥΛΙΚΑ-ΚΟΠΗ ΧΟΡΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΟΔΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ (2016-2018)», προϋπολογισθείσας δαπάνης: 483.870,97 € (χωρίς Φ.Π.Α.), και σύμφωνα με τους λόγους που αναφέρονται στα ανωτέρω πρακτικά, και ανακήρυξε ως προσωρινό ανάδοχο για την εκτέλεση της εν λόγω παροχής γενικών υπηρεσιών την παρεμβαίνουσα, με συνολική προσφορά ποσού 299.988,19 € (371.985,36 € συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.).

4. Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής έχει κατατεθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί, κατ' άρθρο 5 ΠΔ 39/2017 και 363 Ν. 4412/2016, το νόμιμο παράβολο και συγκεκριμένα κατατέθηκε δεσμεύθηκε και πληρώθηκε ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., ποσού 2.420,00 ευρώ, το οποίο νομίμως υπολογίσθηκε σε ποσοστό 0,5% επί της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης (χωρίς ΦΠΑ).

5. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του (υπηρεσίες) και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ύψους 483.870,97 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, ήτοι ανώτερης αξίας των 60.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ.1 του Ν.4412/2016, όπως και του χρόνου δημοσίευσής του, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκείται η εν λόγω Προδικαστική Προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

6. Επειδή, η Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπροθέσμως δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη αναρτήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ στις 13.04.2021, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες, και η Προσφυγή ασκήθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, στις 22.04.2021 στις, ήτοι εντός της δεκαήμερης προθεσμίας του νόμου.

7. Επειδή, η προσφεύγουσα θεμελιώνει το έννομο συμφέρον της για την άσκηση της υπόψη Προσφυγής στο γεγονός ότι με την προσβαλλόμενη απόφαση απορρίφθηκε η προσφορά της, ματαιώνοντας την προσδοκία της να αναλάβει την εκτέλεση της δημοπρατούμενης σύμβασης. Εξίσου με έννομο συμφέρον η προσφεύγουσα βάλλει κατά της προσφοράς της προσωρινής αναδόχου «...» διότι, παρότι η προσφορά της έχει απορριφθεί, δεν έχει καταστεί οριστικώς αποκλεισθείσα από την διαγωνιστική διαδικασία και ως εκ τούτου κατά τα γενόμενα δεκτά από την νομολογία, θεμελιώνει έννομο συμφέρον να στραφεί κατά της έτερης συνδιαγωνιζόμενης της, η οποία άλλωστε είναι και η μόνη υποψήφια της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή. Τέλος, απαραδέκτως και άνευ εννόμου συμφέροντος η προσφεύγουσα στρέφεται κατά του ήδη απορριφθέντος Πεισίνη Βασίλειου, δοθέντος ότι, ως προκύπτει από τον ηλεκτρονικό φάκελο του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, ο τελευταίος δεν έβαλε κατά της απορρίψεως της προσφοράς του και ως εκ τούτου κατέστη οριστικώς αποκλεισθείς.

8. Επειδή, η προσφεύγουσα βάλλει κατά της υπ' αριθ. .../2021 απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής της ..., προβάλλοντας τα εξής: α) Ότι η προσβαλλόμενη απόφαση εσφαλμένα έκρινε την τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας ως απαράδεκτη διότι «...Το Ε.Ε.Ε.Σ./Τ.Ε.Υ.Δ. του κου ..., ο οποίος έχει δηλωθεί από τον οικονομικό φορέα με βάση τις απαιτήσεις της παραγράφου 2.2.6β της Διακήρυξης, δεν διαθέτει ψηφιακή υπογραφή χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχή ψηφιακής υπογραφής (αρ.

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

2.4.2.1 της διακήρυξης και αρ. 15 παρ. 1.2.1 της ΥΑ 56902/2015/2017) και κατά συνέπεια δεν γίνεται δεκτό...» και την απέκλεισε από τη συνέχεια του διαγωνισμού, καθώς αφενός δεν απαιτούνταν το ΕΕΕΣ του ... να έχει υπογραφεί με ψηφιακή υπογραφή, εφόσον η υποχρέωση αυτή υφίσταται μόνο για τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στο διαγωνισμό (και όχι άρα για τους οικονομικούς φορείς, στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται κάποιος προσφέρων) και αφετέρου στην επίδικη περίπτωση, το ΕΕΕΣ υπεγράφη μεν ιδιοχειρώς από τον εν λόγω (στην ικανότητα του οποίου στηριχθήκαμε), όμως το γνήσιο της υπογραφής του θεωρήθηκε αυθημερόν από Κ.Ε.Π., ώστε επιπρόσθετα να μη δημιουργείται ουδεμία αμφιβολία σε σχέση με την υπογραφή και τη γνησιότητα του επίδικου ΕΕΕΣ, αλλά και των δηλούντων σε αυτό, β) Ότι κρίθηκε εσφαλμένα δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας και ορίστηκε προσωρινή ανάδοχος, διότι: (1) Προς απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου 2.2.6 της Διακήρυξης, η «...» επικαλέστηκε την ύπαρξη δύο μηχανημάτων έργων, συγκεκριμένα του ... ΙΧ και του ... ΙΧ, προσκομίζοντας τις σχετικές άδειες κυκλοφορίας, πλην όμως, από αυτές τις άδειες κυκλοφορίας προκύπτει ότι δεν πληρούνται οι όροι της διακήρυξης, από τη στιγμή που δεν αναφέρεται εκεί ότι τα μηχανήματα αυτά διαθέτουν δυνατότητα αναρρόφησης άνω των 2 μέτρων (αναρρόφηση έχει ένα μηχάνημα όταν διαθέτει τουρμπίνα ειδική για την αναρρόφηση των κομμένων χόρτων και στη συνέχεια τα κατευθύνει στο ρυμουλκούμενο χαρτοσυλλέκτη), (2) σχετικά με την πλήρωση των κριτηρίων 2.1.1, 2.2.6, 2.2.8 και 4.3.2 της Διακήρυξης η παρεμβαίνουσα αφενός δεν δήλωσε καν στο ΕΕΕΣ της ότι βασίζεται στις ικανότητες άλλων για την πλήρωση του κριτηρίου της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ως προς τον υπεύθυνο Ομάδας Έργου και ως προς τον Τεχνικό Ασφαλείας, ήτοι συγκεκριμένα δεν δήλωσε ότι βασίζεται στον ... (Δασολόγο) και στον ... (Μηχανικό – Τεχνικό Ασφαλείας), και αφετέρου δεν περιέλαβε στην προσφορά της ΕΕΕΣ συμπληρωμένα και νομίμως υπογεγραμμένα από αυτούς, ώστε να μπορεί να ελεγχθεί από την αναθέτουσα αρχή η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, αλλά και ότι δεν συντρέχουν για αυτούς λόγοι αποκλεισμού, αλλά υπεβλήθη αντ' αυτού υπεύθυνη δήλωση τους, (3) η παρεμβαίνουσα με

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

υπεύθυνη δήλωσή της ανέφερε ότι θα απασχολήσει ως τεχνικό ασφαλείας τον ... και προς απόδειξη της εμπειρίας του προσκόμισε μόνο μία βεβαίωση εμπειρίας, συνταγμένη από την ίδια, σύμφωνα με την οποία ο εν λόγω απασχολήθηκε (και εξακολουθεί να απασχολείται) σε έργα που ανέλαβε η ίδια, χωρίς να αναφέρει καν την μορφή απασχόλησης που είχε ο εν λόγω (σύμβαση έργου, σύμβαση εργασίας ή σύμβαση ανεξαρτήτων υπηρεσιών), ενώ, μάλιστα, ταυτόχρονα δήλωνε υπεύθυνα ότι ο εν λόγω δεν αμείβεται με μισθολόγιο από την ίδια, χωρίς ήτοι να προσκομίζει οιοδήποτε συμφωνητικό συνεργασίας ή εκδοθέντα εκ μέρους του τιμολόγια σε σχέση με τη συγκεκριμένη εμπειρία, μην πληρώντας όσα προβλέπονται στο παράρτημα IV της Διακήρυξης για την τεκμηρίωση της τεχνικής επάρκειας του αναδόχου και (4) προς απόδειξη της πλήρωσης του κριτηρίου 2.2.6 γ)..., η παρεμβαίνουσα επικαλέστηκε πιστοποιητικά εκπαίδευσης ασφαλούς εργασίας σε ύψος για δύο εργαζομένους, από τα οποία προκύπτει ότι αυτοί εκπαιδεύτηκαν σε μέγιστο ύψος 7 μέτρων, ενώ οι εν λόγω εργαζόμενοι δεν είναι ικανοί να εκτελέσουν το επίδοκο αντικείμενο του διαγωνισμού, από τη στιγμή που κατά ένα μεγάλο μέρος του αυτό αφορά μεγάλα δένδρα, ύψους πολύ μεγαλύτερου των 7 μέτρων και γ) ως προς τους επιπλέον λόγους απόρριψης της προσφοράς του ... ότι: (1) δεν πληροί το κριτήριο καταλληλότητας του όρου 2.24 της Διακήρυξης, ήτοι δεν ασκεί δραστηριότητα συναφή με το αντικείμενο της σύμβασης, σύμφωνα με το πιστοποιητικό του ΕΕΘ που προσκόμισε, (2) επικαλέστηκε την ύπαρξη του ..., προσκομίζοντας τη σχετική άδεια κυκλοφορίας, αλλά, από αυτήν την άδεια κυκλοφορίας προκύπτει ότι δεν πληρούνται οι όροι της διακήρυξης, από τη στιγμή που αναφέρεται εκεί ότι πρόκειται για φορτωτή με παρελκόμενο χαρτοκοπτικό και όχι ήτοι για πολυμηχάνημα ή χαρτοκοπτικό, όπως απαιτεί η διακήρυξη, (3) επικαλέστηκε ότι ο ίδιος θα οριστεί ως τεχνικός ασφαλείας του έργου, ενώ από τη βεβαίωση που προσκόμισε δεν προκύπτει η εμπειρία του επί 2 τουλάχιστον έτη σε συντήρηση και εργοστασιακή σήμανση έργων οδοποιίας, αφού εκεί δεν αναφέρεται καν κάποιο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα και (4) προσκόμισε απλές βεβαιώσεις παρακολούθησης εκπαιδευτικού σεμιναρίου ασφάλειας σε ύψος για 2 εργαζομένους, από τις

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

οποίες βεβαιώσεις, ωστόσο, δεν προκύπτει ξεκάθαρα εάν οι εν λόγω εργαζόμενοι είναι ικανοί να εκτελέσουν το επίδικο αντικείμενο του διαγωνισμού, από τη στιγμή που κατά ένα μεγάλο μέρος του αυτό αφορά μεγάλα δένδρα.

9. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή απέστειλε με το από 29.04.2021 έγγραφό της τις απόψεις της επί της προσφυγής, όπου αιτείται την απόρριψη αυτής, αναφέροντας τα ακόλουθα: I) Ως προς την απόρριψη της προσφοράς της ...: Ότι ο ισχυρισμός της εταιρείας ότι η υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής του ΕΕΕΣ ισχύει μόνο για τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς και όχι για τους τρίτους στους οποίους στηρίζεται είναι αβάσιμος, καθώς δεν προκύπτει από την Νομοθεσία και τις προαναφερθείσες Κατευθυντήριες Οδηγίες της ΕΑΑΔΗΣΥ, ενώ οι αναφορές περί αλλοδαπών οικονομικών φορέων που δεν έχουν υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής δεν είναι σχετικές με το θέμα και την παρούσα προσφορά και κατά συνέπεια, ορθώς κρίθηκε η Τεχνική Προσφοράς της ... ως απαράδεκτη, αφού το ΕΕΕΣ του κ. ... δεν διαθέτει την προβλεπόμενη ψηφιακή υπογραφή, II) Ως προς την αποδοχή της προσφοράς του οικονομικού φορέα «...», η οποία ορθά έγινε δεκτή, ότι: Α) ως προς τα χορτοκοπτικά μηχανήματα, τα δηλωθέντα από την “...” αφορούν στην πρώτη κατηγορία της παρ. 2.2.6 δ της Διακήρυξης, ήτοι πολυμηχανήματα ή χορτοκοπτικά ... με δυνατότητα προσάρτησης: α) χορτοκοπτικού με πλάγιας έκτασης βραχίονα και ικανότητα αναρρόφησης προς χορτοσυλλέκτη (φορτηγό), για την οποία δεν υπάρχει απαίτηση ελάχιστου ύψους κι έχει κατατεθεί υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναφέρονται όλα τα απαιτούμενα σύμφωνα με τη διακήρυξη, οι σχετικές άδειες κυκλοφορίας, ενώ η διακήρυξη δεν απαιτεί την υποβολή οποιωνδήποτε άλλων πρόσθετων στοιχείων (π.χ. τεχνικό υπόμνημα, φωτογραφίες κ.α.) που να αποδεικνύουν την επιπλέον δυνατότητα προσάρτησης εξαρτημάτων, Β) Ως προς τους Μηχανικούς: ότι το επιστημονικό προσωπικό που θα χρησιμοποιηθεί από την “...” δηλώνεται στην σχετική Δήλωση Διάθεσης Ανθρωπίνων Πόρων - σύμφωνα με την απαίτηση του άρθρου 2.4.3.2 σε συνδυασμό με τα άρθρα 2.2.6 υπό τον τίτλο «Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα», 2.2.9.2.B4 β της ως άνω Διακήρυξης [απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας] και το

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV - Υπόδειγμα Τεχνικής Προσφοράς – ως επιστημονικό προσωπικό της εταιρείας, ανεξαρτήτως του τρόπου αμοιβής του, και ως εκ ούτου δεν απαιτείται η ξεχωριστή υποβολή ΕΕΕΣ, Γ) Ως προς τη βεβαίωση εμπειρίας: ότι σχετικά με την επαγγελματική εμπειρία του μηχανικού και σύμφωνα με την παρ. 2.2.6 β της Διακήρυξης: “... Αποδεικτικό εμπειρίας για το επιστημονικό προσωπικό θα αποτελούν βεβαιώσεις εργοδοτών ή από αρμόδιο επαγγελματικό φορέα ή επιμελητήριο” και στην προκειμένη περίπτωση ως Αποδεικτικό εμπειρίας έχει κατατεθεί η σχετική Βεβαίωσης Εμπειρίας της εργοδότης εταιρείας και Δ) Ως προς την εργασία σε ύψος: ότι στην παρ. 2.2.6 γ (σελ. 21), στην οποία αναφέρεται το απαιτούμενο εργατοτεχνικό προσωπικό της Επιχείρησης, εκ των οποίων “Δύο (2) εξειδικευμένοι εργάτες με πιστοποιητικό εκπαίδευσης ασφαλούς εργασίας σε ύψος, για την περίοδο των κλαδεμάτων ή κοπής υψηλών δέντρων”, δεν υπάρχει ρητή διατύπωση σχετικά με το ελάχιστο απαιτούμενο εργασίας σε ύψος. Επίσης στα Πιστοποιητικά εκπαίδευσης ασφαλούς εργασίας σε ύψος, που προσκομίσθηκαν από τον οικονομικό φορέα, δεν αναφέρεται το μέγιστο ύψος πιστοποίησης, παρά μόνο το μέγιστο ύψος εκπαίδευσης, συνεπώς δεν τίθεται θέμα ακυρότητάς τους, και ΙΙΙ) Ως προς τους λόγους απόρριψης της προσφοράς του οικονομικού φορέα “...”: ότι δεν υφίσταται λόγος εξέτασής της, διότι με την άπρακτη παρέλευση της καταληκτικής προθεσμίας κατάθεσης Προδικαστικής Προσφυγής εκ μέρους του εν λόγω οικονομικού φορέα, η απόρριψη της Προσφοράς Αυτού έχει καταστεί οριστική.

10. Επειδή, επί της Προσφυγής παρεμβαίνει η εταιρεία «...» με την από 06.05.21 Παρέμβασή της, η οποία ασκήθηκε εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του Π.Δ.39/2017, καθότι η υπόψη Προσφυγή κοινοποιήθηκε σε αυτήν μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ στις 26.04.2021 και η Παρέμβαση ασκήθηκε εντός της δεκαήμερης προς τούτο προθεσμίας, η δε παρεμβαίνουσα έχει προφανές έννομο συμφέρον να παρέμβει προς διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης. Ειδικότερα, η παρεμβαίνουσα, αντικρούει ως απαράδεκτη,

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

νόμω και ουσία αβάσιμη την προδικαστική προσφυγή αναφέροντας τα ακόλουθα: α) ότι όσον αφορά στην υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής του ΕΕΕΣ από τον κατά περίπτωση υπόχρεο οικονομικό φορέα δεν γεννάται εξαίρεση για κάποιους οικονομικούς φορείς, άλλως δεν περιορίζεται η υποχρέωση αυτή στους προσφέροντες, οι οποίοι αναφέρονται στη νομοθεσία ως κύριοι ή προσφέροντες οικονομικοί φορείς σε αντιδιαστολή με τους λοιπούς οικονομικούς φορείς, (βλ. και αναλογικά σχετική Κατευθυντήρια Οδηγία 15 Απόφαση 161/2016 της ΕΑΑΔΗΣΥ με αριθμό πρωτ. 5797/25-11-2016 ως προς το ΤΕΥΔ το οποίο εκπονήθηκε κατ' αντιστοιχία με το ΕΕΕΣ) ενώ αντίστοιχα και στην Κατευθυντήρια Οδηγία 15 της ΕΑΑΔΗΣΥ - που αφορά ΤΕΥΔ και λαμβάνεται υπόψη κατ' αναλογίαν- οι παρέχοντες δάνεια εμπειρία φορείς, που υπογράφουν το απαιτούμενο ΕΕΕΣ, αναφέρονται ομοίως ως οικονομικοί φορείς. Επομένως, καθίσταται σαφές ότι το υπό κρίση ΕΕΕΣ δέον είναι να υπογράφεται ψηφιακά, ανεξαρτήτως εάν αφορά τον προσφέροντα ή τρίτο οικονομικό φορέα. Εξάλλου, από το σύνολο της κείμενης νομοθεσίας καθίσταται σαφές ότι η ψηφιακή υπογραφή στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων στοχεύει στην αντικατάσταση της φυσικής υπογραφής, παρέχοντας παράλληλα και τα εχέγγυα γνησιότητάς της, ενώ συνιστά sine qua non προϋπόθεση παραδεκτής υποβολής του εγγράφου, δεδομένης της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής διαδικασίας. Περαιτέρω, ότι η επικαλούμενη από την προσφεύγουσα εταιρεία ερμηνεία περί μη υποχρεωτικής ψηφιακής υπογραφής του ΕΕΕΣ από τον τρίτο οικονομικό φορέα, θα οδηγούσε, εάν ίσχυε, σε πλήρη καταστρατήγηση των άνω αρχών και ασφαλώς και της αρχής της νομιμότητας της διαδικασίας καθώς θα έδινε τη δυνατότητα άνισων όρων κρίσης οικονομικών φορέων για τους οποίους ζητείται η απόδειξη ή προαπόδειξη των αυτών στοιχείων και καταστάσεων στα πλαίσια μιας ενιαίας ηλεκτρονικής διαδικασίας, η οποία διέπεται από συγκεκριμένους υποχρεωτικούς, έναντι όλων, κανόνες, λαμβανομένου υπ' όψιν και του γεγονότος ότι όλοι οι έτεροι οικονομικοί φορείς που παρείχαν δάνεια εμπειρία στους προσφέροντες φορείς του διαγωνισμού, έχουν υποβάλλει ΕΕΕΣ ψηφιακά υπογεγραμμένο προς πλήρη συμμόρφωση με την οικείο νομοθετικό και

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

κανονιστικό πλαίσιο. Συνεπώς, η υποβολή ΕΕΕΣ από τον τρίτο οικονομικό φορέα ... χωρίς ψηφιακή υπογραφή, ορθώς θεωρήθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή ως μη έγκυρη υποβολή ΕΕΕΣ και ως, εκ τούτου, ορθώς απορρίφθηκε η Τεχνική προσφορά της προσφεύγουσας εταιρείας ως απαράδεκτη, ως μη πληρούσα τα κριτήρια επιλογής της διακήρυξης, β) ότι η παρεμβαίνουσα υπέβαλε με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς της, όλα τα ρητώς αξιούμενα από τη διακήρυξη δικαιολογητικά και μεταξύ άλλων, τις άδειες κυκλοφορίας των ως άνω δύο χορτοκοπτικών, ήτοι των υπ' αρ. κυκλοφορίας ... και ... μηχανημάτων έργου, τα οποία πληρούν τους όρους της διακήρυξης καθώς έχουν τη δυνατότητα προσάρτησης α) χορτοκοπτικού με πλάγιας έκτασης βραχίονα και ικανότητα αναρρόφησης προς χορτοσυλλέκτη (φορτηγό), β) κλαδευτικού μηχανήματος, γ) καταστροφέα. Στις ως άνω άδειες και στη γραμμή είδος Μ.Ε. αναγράφεται ρητά η λέξη «ΧΟΡΤΟΚΟΠΤΙΚΟ». Τα λοιπά ζητούμενα στοιχεία της διακήρυξης [χορτοκοπτικό, κλαδευτικό, καταστροφέας], τα οποία διαθέτουν τα ως άνω μηχανήματα, δεν αναγράφονται, καθώς, όπως αναφέρεται και στη ίδια την διακήρυξη, δεν αποτελούν μόνιμα εξαρτήματα των Μ.Ε., αλλά τα Μ.Ε. διαθέτουν δυνατότητα προσάρτησής των και συνεπώς, δεν υφίσταται υποχρέωση εκ του νόμου να αναγράφονται στις άδειες κυκλοφορίας τους. Πέραν αυτού, στις άδειες κυκλοφορίας και τις εγκρίσεις τύπου που προσκομίστηκαν από την παρεμβαίνουσα, αναγράφεται ρητά ότι τα εν λόγω Μ.Ε. διαθέτουν χορτοσυλλέκτη, ενώ δε θα μπορούσαν να έχουν χορτοσυλλέκτη, χωρίς να διαθέτουν αναρρόφηση. Περαιτέρω δε, στις άδειες κυκλοφορίας των μηχανημάτων δεν αναγράφεται ούτε ο πλάγιας έκτασης βραχίονας ούτε το κλαδευτικό ούτε ο καταστροφέας, πλην όμως η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί την τεχνική επάρκεια των μηχανημάτων μας ως προς αυτά τα τεχνικά χαρακτηριστικά. Παρόλα αυτά, και προκειμένου να είναι πληρέστατος ο φάκελός της, υπέβαλε εκ του περισσού και την από 27-01-2021 υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της παρεμβαίνουσας, στην οποία βεβαιώνεται ότι στα εν λόγω μηχανήματα έργου που δηλώθηκαν, υφίσταται η δυνατότητα προσάρτησης όλου του ως άνω εναλλασσόμενου εξοπλισμού, τον οποίον διαθέτει η παρεμβαίνουσα, όπως ακριβώς ζητείται από τη διακήρυξη.

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

Σημειωτέον ότι δεν απαιτείται από τους όρους της διακήρυξης, να διαθέτουν τα μηχανήματα συγκεκριμένα δυνατότητα αναρρόφησης άνω των δύο (2) μέτρων, παρά μόνον δυνατότητα αναρρόφησης, (ii) ότι στη δήλωση ανθρωπίνων πόρων που υπέβαλε με τον φάκελο προσφοράς της, δήλωσε ότι θα διαθέσει ως Υπεύθυνο Ομάδας έργου τον κο ... [δασολόγο] και ως τεχνικό ασφαλείας του έργου τον κο ... [πολιτικό μηχανικό], προσκομίζοντας μόνον τις ρητώς αξιούμενες από την διακήρυξη υπεύθυνες δηλώσεις τους, με ψηφιακή θεώρηση του γνησίου υπογραφής τους, στις οποίες ρητά βεβαίωναν και οι δύο ότι αποδέχονται να απασχοληθούν ως συνεργάτες της παρεμβαίνουσας με τις ιδιότητες του Υπευθύνου ομάδας έργου και τεχνικού ασφαλείας αντίστοιχα, σε περίπτωση που η παρεμβαίνουσα αναλάβει ως ανάδοχος την εκτέλεση της σύμβασης, καθώς, και οι δύο δεν είναι τρίτοι ως προς την παρεμβαίνουσα, αλλά συνεργάτες της επί σειρά ετών, οι οποίοι όμως δεν αμείβονται με μισθολόγιο από την παρεμβαίνουσα, αφού δεν δύναται να υπάρξει σχέση εξαρτημένης εργασίας λόγω της ιδιότητάς τους, όπως άλλωστε συμβαίνει με την πλειονότητα των «αυτοαπασχολούμενων» επιστημόνων στην χώρα μας. Ουδόλως απαιτείτο από την διακήρυξη να υποβάλουν οι δηλωθέντες συνεργάτες ΕΕΕΕΣ ως τρίτοι φορείς, καθώς από κανέναν όρο της διακήρυξης δεν συνάγεται ότι το επιστημονικό προσωπικό που θα συγκροτήσει την ομάδα έργου θεωρείται τρίτος φορέας, ώστε να υποχρεούται σε υποβολή ξεχωριστού ΕΕΕΣ ως δανείζων. Τουναντίον, από τους όρους της διακήρυξης ότι προτείνεται από τον συμμετέχοντα επιστημονικό προσωπικό με τις ιδιότητες και την εμπειρία που απαιτείται, για να συγκροτήσει την ομάδα έργου, σε περίπτωση που αναλάβει την εκτέλεση της σύμβασης, ανεξαρτήτως του τρόπου αμοιβής του και ζητούνται ρητά και με σαφήνεια συγκεκριμένα δικαιολογητικά για την απόδειξη της τεχνικής επάρκειας του προσφέροντα, (iii) ότι για την απόδειξη της εμπειρίας του μηχανικού του ..., η παρεμβαίνουσα προσκόμισε και βεβαίωση εργοδότη αλλά και βεβαίωση από το Τεχνικό Επιμελητήριο, καθώς και από το Μητρώο εμπειρίας κατασκευαστών, δικαιολογητικά τα οποία υπερκαλύπτουν την εμπειρία που απαιτείται από τους όρους της διακήρυξης. Σημειωτέον δε ότι, η προσκομισθείσα υπ' αρ. πρωτ. 809/20-01-2021 βεβαίωση εμπειρίας, στην

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

οποία αναγράφεται ρητά ότι ο κος ... «απασχολήθηκε με αποτελεσματικότητα και υπευθυνότητα ως πολιτικός μηχανικός στην συντήρηση και εργοταξιακή σήμανση έργων οδοποιίας...» και αναφέρονται αναλυτικά όλα τα έργα στα οποία απασχολήθηκε και το χρονικό διάστημα της απασχόλησής του, δεν αποτελεί βεβαίωση της εταιρείας μας, αλλά βεβαίωση άλλης εταιρείας με την επωνυμία «...», η οποία ήταν ανάδοχος των δηλωθεισών συμβάσεων, ενώ σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν απαιτείτο να δηλωθεί στην εν λόγω προσκομισθείσα βεβαίωση το είδος της απασχόλησης του κ. ... με τον εργοδότη που παρείχε την βεβαίωση, ούτε από κανέναν όρο αυτής προκύπτει υποχρέωση προσκόμισης με τον φάκελο της τεχνικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας, οιοδήποτε συμφωνητικό συνεργασίας ή τιμολόγια παροχής υπηρεσιών και (iv) ότι για την πλήρωση του κριτηρίου 2.2.6 γ η παρεμβαίνουσα δήλωσε ότι θα διαθέσει τους εξειδικευμένους εργάτες .. και ... και υπέβαλε με τον φάκελο της προσφοράς της, τα με ημερομηνία έκδοσης 20-05-2020 και ημερομηνία λήξης 19-05-2023 υπ' αρ. 2005202406 και με ημερομηνία έκδοσης 20-05-2020 και ημερομηνία λήξης 19-05-2023 υπ' αρ. ... πιστοποιητικά εκπαίδευσης ασφαλούς εργασίας σε ύψος, ενώ δεν απαιτείτο ρητά από τη διακήρυξη πιστοποιητικό εκπαίδευσης ασφαλούς εργασίας σε συγκεκριμένο ύψος, ώστε να κριθεί η προσφορά μη αποδεκτή με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό από τη συνέχιση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

11. Επειδή, στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016 περί δημοσίων συμβάσεων ορίζονται τα εξής: *«1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν. 2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το*

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

πρακτικό εκπροσώπησης του κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης ...». Ως «οικονομικός φορέας» σύμφωνα με το άρθρο 2 «Ορισμοί – Εξουσιοδοτική διάταξη» περ. 11 του ιδίου Νόμου νοείται «κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή δημόσιος φορέας ή ένωση αυτών των προσώπων ή φορέων, συμπεριλαμβανομένων των προσωρινών συμπράξεων επιχειρήσεων, που προσφέρει στην αγορά εκτέλεση εργασιών ή/και έργου, προμήθεια προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών. Στην έννοια αυτή περιλαμβάνεται και ο όρος «εργοληπτική επιχείρηση» του Τίτλου 1 του Κεφαλαίου ΙΙ του Μέρους Β` του παρόντος Βιβλίου,» και ως «προσφέρων» «ο οικονομικός φορέας που έχει υποβάλει προσφορά».

12. Επειδή, η με αρ. 23 Κατευθυντήρια Οδηγία της ΕΑΑΔΗΣΥ με αριθμ. πρωτ. 949/13-2-2018 (ΑΔΑ : Ψ3ΗΙΟΞΤΒ-Κ3Κ), την οποία οφείλουν, σύμφωνα με τον όρο 2.2.9.1 της Διακήρυξης (βλ. σκέψη 7 της παρούσας), να λαμβάνουν υπόψη οι οικονομικοί φορείς για θέματα συμπλήρωσης του ΕΕΕΣ, αναφέρει μεταξύ άλλων ως προς το ζήτημα της ψηφιακής υπογραφής του ΕΕΕΣ και ΤΕΥΔ ότι «2.3.1. ... στις περιπτώσεις έλλειψης υπογραφής/ών στο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ δεν είναι δυνατή η προσφυγή στην, κατά τα ανωτέρω, δυνατότητα συμπλήρωσης, καθώς η έλλειψη υπογραφής του ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ ή η μη νόμιμη/έγκυρη υπογραφή του ισοδυναμεί με την μη νόμιμη/έγκυρη υποβολή του, η, δε, ως άνω δυνατότητα παροχής διευκρινίσεων ή/και συμπλήρωσης αφορά μόνο σε ήδη υποβληθέντα έγγραφα/δικαιολογητικά (πρβλ. άρθρο 102 παρ. 2 τελευταίο εδάφιο Ν. 4412/2016)».

13. Επειδή, η μνημονευόμενη στον όρο 1.4 της Διακήρυξης ΥΑ 56902/215/2-6-2017 με θέμα «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων», στο άρθρο 15 «Υποβολή Προσφορών –Αιτήσεις συμμετοχής» στην παρ. 1.2.1. ορίζει ότι: «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπό) φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά»

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

υποβάλλονται από αυτόν (εννοεί τον χρήστη –οικονομικό φορέα) σε μορφή αρχείου PortableDocumentFormat (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί / παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής», όπου, στην παράγραφο 3 του άρθρου 8 «Επικοινωνία και εκκίνηση εγγράφων», το οποίο είναι εφαρμοστέο στην υπό εξέταση περίπτωση, προβλέπεται ότι «Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας».

14. Επειδή, περαιτέρω, στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/EK (ΕΕ L 257 της 28.8.2014) ορίζεται στο άρθρο 25 ότι: «2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή. 3. Εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή βασιζόμενη σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζεται ως τέτοια σε όλα τα άλλα κράτη μέλη», στο άρθρο 26 ότι: «Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων» και στο άρθρο 27 ότι: «1. ... 2. Εάν ένα κράτος μέλος απαιτεί προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό για τη χρήση μιας επιγραμμικής υπηρεσίας που προσφέρεται από φορέα του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό του, το εν λόγω κράτος μέλος αναγνωρίζει τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που βασίζονται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό και τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές τουλάχιστον με τους μορφότυπους ή με τις μεθόδους που καθορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5».

15. Επειδή, τέλος, κατά το άρθρο 2 του ΠΔ 150/2001 (ΦΕΚ Α' 125) περί προσαρμογής της εθνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 99/93/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το κοινοτικό πλαίσιο για ηλεκτρονικές υπογραφές (ΕΕ L 13), "νοούνται ως: 1. "ηλεκτρονική υπογραφή": δεδομένα σε ηλεκτρονική μορφή, τα οποία είναι συνημμένα σε άλλα ηλεκτρονικά δεδομένα ή συσχετίζονται λογικά με αυτά και τα οποία χρησιμεύουν ως μέθοδος απόδειξης της γνησιότητας. 2. "προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή": ή "ψηφιακή υπογραφή": ηλεκτρονική υπογραφή, που πληροί τους εξής όρους: α) συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα, β) είναι ικανή να καθορίσει ειδικά και αποκλειστικά την ταυτότητα του υπογράφοντος, γ) δημιουργείται με μέσα τα οποία ο υπογράφων μπορεί να διατηρήσει υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο και δ) συνδέεται με τα δεδομένα στα οποία αναφέρεται κατά τρόπο, ώστε να μπορεί να εντοπισθεί οποιαδήποτε μεταγενέστερη αλλοίωση των εν λόγω δεδομένων. 3. "υπογράφων": φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που κατέχει διάταξη δημιουργίας υπογραφής και ενεργεί είτε στο δικό του όνομα είτε στο όνομα άλλου φυσικού ή νομικού προσώπου ή φορέα. 4. "δεδομένα δημιουργίας υπογραφής": μονοσήμαντα δεδομένα, όπως κώδικες ή ιδιωτικά κλειδιά κρυπτογραφίας, που χρησιμοποιούνται από τον υπογράφοντα για τη δημιουργία ηλεκτρονικής υπογραφής. 5. "διάταξη δημιουργίας υπογραφής" ... 6. "ασφαλής διάταξη δημιουργίας υπογραφής" ... 7 "δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής": δεδομένα, όπως κώδικες, ή δημόσια

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

κλειδιά κρυπτογραφίας, τα οποία χρησιμοποιούνται για την επαλήθευση της ηλεκτρονικής υπογραφής. 8 "διάταξη επαλήθευσης υπογραφής" ... 9. "πιστοποιητικό": ηλεκτρονική βεβαίωση, η οποία συνδέει δεδομένα επαλήθευσης υπογραφής με ένα άτομο και επιβεβαιώνει την ταυτότητά του. 10. "αναγνωρισμένο πιστοποιητικό": πιστοποιητικό που πληροί τους όρους του Παραρτήματος Ι και εκδίδεται από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης ... 11. "πάροχος υπηρεσιών πιστοποίησης": φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλος φορέας, που εκδίδει πιστοποιητικά ή παρέχει άλλες υπηρεσίες, συναφείς με τις ηλεκτρονικές υπογραφές. 12. "προϊόν ηλεκτρονικής υπογραφής" ... 13. "εθελοντική διαπίστευση" ... Στο άρθρο 3 του δ/τος αυτού ορίζονται τα εξής: «1. Η προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής τόσο στο ουσιαστικό όσο και στο δικονομικό δίκαιο 2. Η ισχύς της ηλεκτρονικής υπογραφής ή το παραδεκτό της ως αποδεικτικού στοιχείου δεν αποκλείεται από μόνο τον λόγο ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της προηγούμενης παραγράφου».

16. Επειδή, αναφορικά με τον πρώτο λόγο προσφυγής, όπου η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι παρανόμως απερρίφθη η προσφορά της με την αιτιολογία ότι το ΕΕΕΣ του κ. ..., ο οποίος δηλώθηκε ως τρίτος για την κάλυψη των απαιτήσεων της παραγράφου 2.2.6β της Διακήρυξης, δεν διαθέτει ψηφιακή υπογραφή, διατυπώνονται τα εξής : Εν προκειμένω, από τις προπαρατεθείσες στις αμέσως προηγούμενες σκέψεις διατάξεις συνάγεται ότι η ψηφιακή υπογραφή που βασίζεται σε αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, ήτοι ηλεκτρονική βεβαίωση που εκδίδεται από «πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης» και δημιουργείται από ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφής, διασφαλίζει, αφενός ότι τα δεδομένα δημιουργίας υπογραφής που χρησιμοποιήθηκαν είναι κατ' ουσίαν μοναδικά και απόρρητα και δεν μπορούν με εύλογη βεβαιότητα να αντληθούν από αλλού, ενώ προστατεύονται αποτελεσματικά από το νομίμως υπογράφοντα κατά της χρησιμοποίησής τους από τρίτους και αφετέρου ότι η υπογραφή προστατεύεται από πλαστογραφία με τα μέσα της σύγχρονης

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

τεχνολογίας, επέχει θέση ιδιόχειρης υπογραφής, τόσο κατά το ουσιαστικό όσο και κατά το δικονομικό δίκαιο, ενώ συνιστά μέθοδο απόδειξης της γνησιότητας του ηλεκτρονικού εγγράφου. Επομένως, τα ηλεκτρονικά έγγραφα που φέρουν ασφαλή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή εξομοιώνονται, από πλευράς έννομων συνεπειών, πλήρως, με τα ιδιοχείρως υπογεγραμμένα έγγραφα και αναπτύσσουν αυξημένη αποδεικτική δύναμη (άρθρο 445 ΚΠολΔ) και, εφόσον η γνησιότητα του περιεχομένου τους δεν αμφισβητείται, αποτελούν πλήρη απόδειξη ότι η δήλωση που περιέχουν προέρχεται από τον ψηφιακώς υπογράφοντα. Συνεπώς, έγγραφα που εκδίδονται ηλεκτρονικά, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής (ψηφιακής) υπογραφής που πληροί τις απαιτήσεις της Οδηγίας 99/93/ΕΚ, θεωρούνται νομίμως υπογεγραμμένα, έχουν δε την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και έχουν ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή τους και μόνο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επικύρωσή τους (βλ. ΔεφΘεσ26/2020, Ελ. Συν 1739/2016 Μείζων Σύνοψη), σε διαφορετική περίπτωση για τη γνησιότητά της, όπου απαιτείται, η ιδιόχειρη υπογραφή πρέπει να επικυρώνεται αρμοδίως. Περαιτέρω, από τη συνδυαστική ερμηνεία των όρων της Διακήρυξης και των προπαρατεθέντων διατάξεων προκύπτει ότι το ΕΕΕΣ τόσο των προσφερόντων διαγωνιζόμενων οικονομικών φορέων όσο και των τρίτων, στις ικανότητες των οποίων οι διαγωνιζόμενοι στηρίζονται για την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής της Διακήρυξης, απαιτείται να υπογράφεται ψηφιακά από τους κατά περίπτωση νομίμους εκπροσώπους αυτών αν πρόκειται για νομικά πρόσωπα ή τους ίδιους αν πρόκειται για φυσικά πρόσωπα, απορριπτόμενου του ισχυρισμού της προσφεύγουσας ότι η υποχρέωση ψηφιακής υπογραφής του ΕΕΕΣ δεν αφορά τα ΕΕΕΣ που υποβάλλονται από τους τρίτους δανείζοντες τις ικανότητές τους οικονομικούς φορείς. Και τούτο διότι μόνον αν είναι υπογεγραμμένα ψηφιακά θεωρούνται νομίμως υπογεγραμμένα, και έχουν την ίδια νομική και αποδεικτική ισχύ με τα έγγραφα που φέρουν ιδιόχειρη υπογραφή και έχουν ισχύ πρωτοτύπου με την έκδοσή τους και μόνο, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε επικύρωσή τους. Με τον αποκλειστικό, δε, αυτό τρόπο υπογραφής, αναλαμβάνεται, έναντι της αναθέτουσας αρχής, η ευθύνη για την αλήθεια και

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

την ακρίβεια των δηλούμενων και υφίσταται βεβαιότητα ότι η περιεχόμενη στο ΕΕΕΣ δήλωση προέρχεται πράγματι από το πρόσωπο που το υπογράφει. Επομένως, καταρχήν, ΕΕΕΣ που δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή δεν καλύπτει τις προρρηθείσες διατάξεις του Νόμου και της Διακήρυξης και για το λόγο αυτό δε μπορεί να ληφθεί υπόψη προς εκπλήρωση από τον προσφέροντα της υποχρέωσής του προς υποβολή ΕΕΕΣ (πρβλ. ΔΕφΑθ 136/2018 σκ. 12). Εντούτοις, όπως έχει κριθεί, ακόμη και εάν ήθελε υποτεθεί ότι είναι δυνατόν να δημιουργηθεί ασάφεια ως προς την απαίτηση ψηφιακής υπογραφής η οποία εκτείνεται και στο ΕΕΕΣ που υποβάλλεται κατά τον χρόνο ηλεκτρονικής κατάθεσης της προσφοράς και αφορά σε τρίτους οικονομικούς φορείς, η έλλειψη ψηφιακής υπογραφής του, θεωρείται ότι δεν πλήττει τη νομιμότητα της συμμετοχής τους στη διαγωνιστική διαδικασία, μόνον, όμως, όταν δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία για την ταυτότητα και ιδιότητα των δηλούντων και το περιεχόμενο των δηλούμενων πληροφοριών (βλ. ΕλΣυν VI Τμ. 234, 296/2018, πρβλ. ΔΕφΠατρών 7/2018), ως τέτοιας νοουμένης και της περίπτωσης που το ΕΕΕΣ φέρει ιδιόχειρη υπογραφή με θεώρηση του γνησίου αυτής του προσώπου που το υπογράφει. Ειδικότερα, εφόσον το ΕΕΕΣ του τρίτου οικονομικού φορέα δε φέρει ψηφιακή υπογραφή του κατά το νόμο υποχρεούντος να υπογράψει αυτό, αλλά ιδιόχειρη, το γνήσιο της οποίας (υπογραφής) βεβαιώνεται από Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) ή υπηρεσίες δημοσίου τομέα, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 του Ν. 2690/1999, θεωρείται ότι δεν πλήττεται η νομιμότητα της συμμετοχής οικονομικού φορέα στη διαγωνιστική διαδικασία, δεδομένου ότι δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία ούτε για το περιεχόμενο των δηλώσεων και των περιεχόμενων σε αυτές πληροφοριών σχετικά με τον τρίτο οικονομικό φορέα, ούτε για την ταυτότητα και την ιδιότητα των δηλούντων (βλ. ΕλΣυν VI Τμ. 296/2018 και ΑΕΠΠ 775/2018). Στην προκειμένη περίπτωση, όπως προκύπτει από τον φάκελο της υπόθεσης, η προσφεύγουσα στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε με την προσφορά της, στο Μέρος II: Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, στο κεφάλαιο Γ: Πληροφορίες σχετικά με τη στήριξη στις ικανότητες άλλων οντοτήτων, στο ερώτημα «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω;» απάντησε «ΝΑΙ» και δήλωσε μεταξύ άλλων και τον ..., ο οποίος (ως τρίτος οικονομικός φορέας) υπέβαλλε το από 25.01.2021 ΕΕΕΣ του. Όμως, παρότι το ΕΕΕΣ της προσφεύγουσας είναι ψηφιακά υπογεγραμμένο, το ΕΕΕΣ του ως άνω τρίτου οικονομικού φορέα, στις ικανότητες του οποίου η προσφεύγουσα στηρίζεται, ήτοι του κ. ..., δε φέρει την ψηφιακή υπογραφή του τελευταίου, εντούτοις, όπως αναφέρεται και στην αιτιολογία της προσβαλλομένης, φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του με θεώρηση γνησίου της από Κ.Ε.Π.. Επομένως, σύμφωνα με τα κριθέντα ανωτέρω, το ΕΕΕΣ του τρίτου, κ. ..., έχει υπογραφεί κατά τρόπο που δεν καταλείπεται καμία αμφιβολία ούτε για το περιεχόμενο των δηλώσεων και των περιεχόμενων σε αυτές πληροφοριών σχετικά με τον τρίτο οικονομικό φορέα, ούτε για την ταυτότητα και την ιδιότητα των δηλούντων και άρα πληρούται και η ratio του Νόμου αναφορικά με την ανάληψη της ευθύνης, έναντι της αναθέτουσας αρχής, για την αλήθεια και την ακρίβεια των δηλουμένων και τη βεβαιότητα ότι η περιεχόμενη στο ΕΕΕΣ δήλωση προέρχεται πράγματι από το πρόσωπο που το υπογράφει. Περαιτέρω, στην υπό κρίση περίπτωση, δε δύναται να υποστηριχθεί βάσιμα ότι αμφισβητείται καθ' οιονδήποτε τρόπο - και ούτε άλλωστε προέβαλε οποιαδήποτε τέτοια σχετική αιτιολογία η αναθέτουσα αρχή - η αληθής πρόθεση του συγκεκριμένου τρίτου οικονομικού φορέα να δεσμευθεί ενώπιον της αναθέτουσας αρχής ότι θα συνδράμει την προσφεύγουσα εταιρεία, ενώ δεν αμφισβητείται η ταυτότητα του υπογράφοντος και δηλούντος ή ότι δεν διασφαλίζεται μέσω του συγκεκριμένου ΕΕΕΣ η απαραίτητη δέσμευση του τρίτου με την υπογραφή αυτού ιδιοχείρως και τη νόμιμη θεώρηση της υπογραφής αυτής, μηδέ τέθηκε εν αμφιβόλω ότι δεν μπορεί να διαπιστωθεί, περαιτέρω, η επάρκεια της αναληφθείσας εκ μέρους του δέσμευσης. Κατ' ακολουθία, μη νομίμως η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας εταιρείας με την επίμαχη αιτιολογία, γενομένου δεκτού του οικείου λόγου προσφυγής.

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

17. Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4412/2016, οι οποίες διέπουν την παρούσα διαγωνιστική διαδικασία, προβλέπονται τα εξής : Στο άρθρο 75 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : «1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν : α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης. {...} 4. Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν. Μια αναθέτουσα αρχή μπορεί να θεωρεί ότι ένας οικονομικός φορέας δεν διαθέτει τις απαιτούμενες επαγγελματικές ικανότητες εάν διαπιστώσει ότι ο οικονομικός φορέας έχει συγκρουόμενα συμφέροντα που ενδέχεται να επηρεάσουν αρνητικά την εκτέλεση της σύμβασης. {...} 5. Οι αναθέτουσες αρχές αναφέρουν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις συμμετοχής που μπορεί να εκφράζονται ως ελάχιστα επίπεδα ικανότητας, καθώς και τα κατάλληλα αποδεικτικά μέσα, στην προκήρυξη σύμβασης ή στην πρόσκληση επιβεβαίωσης ενδιαφέροντος». Στο άρθρο 78 του Ν. 4412/2016 με τίτλο : «Στήριξη στις ικανότητες άλλων φορέων» προβλέπεται ότι : «1. Όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 75 και τα κριτήρια σχετικά με την τεχνική και

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

επαγγελματική ικανότητα που προβλέπονται στην παρ. 4 του άρθρου 75, ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους II του Παραρτήματος XII του Προσαρτήματος Α` ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν ωστόσο να βασίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων μόνο εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες. Αν ο οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, αποδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, ιδίως, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων αυτών για τον σκοπό αυτό. Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει, σύμφωνα με τα άρθρα 79, 80 και 81, αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, σύμφωνα με τα άρθρα 73 και 74. Η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τον οικονομικό φορέα να αντικαταστήσει έναν φορέα που δεν πληροί σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού των παραγράφων 1 και 2. του άρθρου 73 και του άρθρου 74. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να απαιτήσει από τον οικονομικό φορέα την αντικατάσταση φορέα για τον οποίον συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 4 του άρθρου 73 και του άρθρου 74.». Στο άρθρο 79 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι : «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α`75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

αποκλεισθούν, β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77, γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84. Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή.».

18. Επειδή, περαιτέρω, με τους όρους της υπόψη Διακήρυξης προβλέπονται τα εξής : Στην παράγραφο 2.2.6 σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα των διαγωνιζομένων ορίζεται ότι : «Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: α) κατά τη διάρκεια των τελευταίων τριών (3) ετών, προ της ημερομηνίας δημοσίευσης του διαγωνισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση, να έχουν εκτελέσει σύμβαση ή συμβάσεις σε δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, που να περιλαμβάνουν εργασίες πρασίνου παρόμοιες ποιοτικά με τις υπό δημοπράτηση, δηλαδή κοπή χόρτων που εμποδίζουν την ορατότητα σε οδικό δίκτυο, ποσού συνολικά τουλάχιστον εβδομήντα χιλιάδων ευρώ (70.000,00€), δηλαδή περίπου το 15% του προϋπολογισμού (χωρίς ΦΠΑ). β) να διαθέτουν έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε σχετικό αντικείμενο (Γεωπόνος, Δασολόγος κλπ.), ως υπεύθυνος “Ομάδας Έργου” της σύμβασης παροχής υπηρεσιών με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία σε συντήρηση έργων πρασίνου, τουλάχιστον δυο (2) ετών και έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε αντικείμενο συντήρησης έργων οδοποιίας (Πολιτικό Μηχανικό, Τοπογράφο Μηχανικό κλπ.) ως τεχνικό ασφαλείας του έργου με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία (μελέτη, αδειοδοτήσεις, επίβλεψη) σε συντήρηση και εργοταξιακή σήμανση έργων οδοποιίας, τουλάχιστον δυο (2)

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

ετών. Αποδεικτικό εμπειρίας για το επιστημονικό προσωπικό θα αποτελούν βεβαιώσεις εργοδοτών ή από αρμόδιο επαγγελματικό φορέα ή επιμελητήριο. γ) να διαθέτουν καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης έμπειρο και επαρκές από πλευράς αριθμού ατόμων τεχνικό προσωπικό (ανθοκηπουρούς κλπ) για τη διεκπεραίωση των καθηκόντων τους, σύμφωνα με το Παράρτημα I (Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού Αντικειμένου) και του Παραρτήματος VI (Τιμολόγιο Εργασιών) και ότι επιτρέπει στη Διευθύνουσα υπηρεσία εάν διαπιστώσει ανεπάρκεια αυτών, να του ζητήσει την αντικατάστασή τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Η τεχνική ικανότητα και η επάρκεια των προσόντων εκάστου διαγωνιζόμενου, σε σχέση προς τα ζητούμενα για την πλήρη και ικανοποιητική παροχή υπηρεσιών, θα πρέπει να αποδεικνύεται εκ μέρους του, με την προσκόμιση, εφόσον αναδειχθεί προσωρινός πάροχος, των παραπάνω αναφερόμενων (παρ. α έως γ) στοιχείων». Εν συνεχεία, στην παράγραφο 2.2.8 «Στήριξη στην ικανότητα τρίτων» ορίζεται ότι : «Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παραγράφου 2.2.5) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παραγράφου 2.2.6), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται». Τέλος, στην παράγραφο 2.2.9 «Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής» προβλέπονται τα εξής : «2.2.9.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς: α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παραγράφου 2.2.3 και β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παραγράφων 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής , το προβλεπόμενο από το άρθρο 79 παρ. 1 και 3 του ν. 4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σύμφωνα με το επισυναπτόμενο στην παρούσα Παράρτημα III, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος III και τις οδηγίες της ΓΓΕ & ΕΠ που έχουν αναρτηθεί στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.eaadhsy.gr/...>».

19. Επειδή, από την ανωτέρω νομοθεσία σε συνδυασμό με τους όρους της Διακήρυξης προκύπτει ότι, στο στάδιο αξιολόγησης των φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικών προσφορών των διαγωνιζομένων ισχύει ο κανόνας της προαπόδειξης, κατ' εφαρμογή του οποίου οι διαγωνιζόμενοι καλούνται μέσω της συμπλήρωσης και υποβολής του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ, το οποίο συνιστά προκαταρκτική υπεύθυνη δήλωση, να αποδεικνύουν τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, μεταξύ των οποίων εν προκειμένω τίθεται και το κριτήριο τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας, χωρίς περαιτέρω υποχρέωση υποβολής των αντίστοιχων αποδεικτικών εγγράφων. Τούτο υπαγορεύεται από τη φύση του ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ ως ουσιώδους δικαιολογητικού συμμετοχής, το οποίο επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης με τις συνέπειες του Ν. 1599/1986, και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που ορίζονται στην διακήρυξη και στην κείμενη νομοθεσία. Κατ' επιταγή της νομοθεσίας αυτής, η αναθέτουσα αρχή με τους όρους της επίμαχης διακήρυξης απαιτεί ως κριτήριο τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας οι διαγωνιζόμενοι να διαθέτουν Ομάδα Έργου που να δομείται κατ'ελάχιστον από τους εξής ρόλους : «2.2.6. β) να διαθέτουν έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε σχετικό αντικείμενο (Γεωπόνο, Δασολόγο κλπ.), ως υπεύθυνος “Ομάδας Έργου” της σύμβασης παροχής υπηρεσιών με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία σε συντήρηση έργων πρασίνου, τουλάχιστον δυο (2) ετών και έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε αντικείμενο συντήρησης έργων οδοποιίας (Πολιτικό Μηχανικό, Τοπογράφο Μηχανικό κλπ.) ως τεχνικό ασφαλείας του έργου με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

έχει εμπειρία (μελέτη, αδειοδοτήσεις, επίβλεψη) σε συντήρηση και εργοταξιακή σήμανση έργων οδοποιίας, τουλάχιστον δυο (2) ετών. Αποδεικτικό εμπειρίας για το επιστημονικό προσωπικό θα αποτελούν βεβαιώσεις εργοδοτών ή από αρμόδιο επαγγελματικό φορέα ή επιμελητήριο.....». Το κριτήριο αυτό μπορούν να πληρούν και μέσω στήριξης στις ικανότητες τρίτων οικονομικών φορέων, γεγονός το οποίο, κατά το στάδιο της προαπόδειξης, καλούνται τόσο οι προσφέροντες όσο και οι τρίτοι δανείζοντες την εμπειρία τους οικονομικοί φορείς να αποδεικνύουν μέσω της υποβολής και συμπλήρωσης του ξεχωριστού εντύπου ΤΕΥΔ.

20. Επειδή, άλλωστε, τα παραπάνω προκύπτουν και από την υπ'αριθ. 23/2018 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. κατά την οποία για την πλήρωση των κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και των κριτηρίων τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας ένας οικονομικός φορέας μπορεί, κατά περίπτωση και για συγκεκριμένη σύμβαση, να στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών του με αυτούς. Μάλιστα, σε συμμόρφωση με τις επιταγές της ισχύουσας νομοθεσίας, στην Κατευθυντήρια Οδηγία διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση στήριξης στις ικανότητες άλλων οικονομικών φορέων, επισυνάπτεται χωριστό έντυπο ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ με τις πληροφορίες που απαιτούνται σύμφωνα με τις ενότητες Α και Β του Μέρους ΙΙ και σύμφωνα με το μέρος ΙΙΙ, για κάθε ένα από τους σχετικούς φορείς στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται ο διαγωνιζόμενος. Το/α χωριστό/ά ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ θα πρέπει να είναι δεόντως συμπληρωμένο/α και υπογεγραμμένο/α από τον νόμιμο εκπρόσωπο του φορέα στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 79Α του ν.4412/2016 και εφόσον ο τρίτος φορέας είναι φυσικό πρόσωπο, το χωριστό ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ υπογράφεται μόνο από αυτόν. Τέλος, διευκρινίζεται ότι το σύνολο των ΤΕΥΔ/ΕΕΕΣ των τρίτων, στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται ο οικονομικός φορέας, συνυποβάλλονται από τον προσφέροντα οικονομικό φορέα εντός του φακέλου (φυσικού ή ηλεκτρονικού) «Δικαιολογητικά Συμμετοχής». Περαιτέρω, από τα οριζόμενα στην υπ'αριθ.

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

14/2016 Κατευθυντήρια Οδηγία της Ε.Α.Α.ΔΗ.Σ.Υ. προκύπτει ότι για την προσφυγή στη δάνεια εμπειρία είναι αδιάφορη η φύση του δεσμού του υποψήφιου οικονομικού φορέα με τον τρίτον φορέα, τις δυνατότητες του οποίου επικαλείται για να αποδείξει την καταλληλότητα του για την σύναψη της σύμβασης, όπως αδιάφορος είναι και ο χαρακτήρας του τρίτου οικονομικού φορέα, ως φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Τέλος, διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις για τη δάνεια εμπειρία δεν απαγορεύουν καταρχήν στους υποψηφίους ή προσφέροντες να προσφεύγουν στις δυνατότητες περισσοτέρων τρίτων για να αποδείξουν ότι καλύπτουν τα ελάχιστα επίπεδα ικανοτήτων. A fortiori, οι εν λόγω διατάξεις δεν θεσπίζουν καταρχήν απαγόρευση προσφυγής ενός υποψηφίου ή προσφέροντα στις δυνατότητες ενός ή περισσοτέρων τρίτων, επιπλέον των δικών τους δυνατοτήτων, για την πλήρωση των κριτηρίων που τάσσει η αναθέτουσα αρχή.

21. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η Διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους, με συνέπεια τυχόν παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής να οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007). Άλλωστε, λόγω της εφαρμοζόμενης στους δημόσιους διαγωνισμούς αρχή της τυπικότητας, όλες οι διατάξεις της Διακήρυξης καθιερώνουν ουσιώδεις όρους με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες προκύπτει το αντίθετο, με συνέπεια, ελλείψει αντίθετης ρητής διάταξης, τυχόν παραβίαση διατάξεων που αφορούν τον τρόπο υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων να συνεπάγεται το απαράδεκτο αυτών (Ελ. Συν. VI Τμήμα, Αποφ. 24995, 1949/2009. Πρ. 115, 10/2008, 222/2005, Ζ΄

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

Κλιμάκιο, Πρ. 116/2012, 1177/2009), πολλώ δε μάλλον όταν υφίσταται ρητή πρόβλεψη ότι συγκεκριμένος όρος τίθεται επί ποινή αποκλεισμού.

22. Επειδή, κατά τη ρητή απαίτηση του όρου 2.2.6 της διακήρυξης, όπου τίθεται τα ελάχιστα κριτήρια τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζομένων, προβλέπεται ότι ο υποψήφιος ανάδοχος απαιτείται, μεταξύ άλλων, να διαθέτει έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε σχετικό αντικείμενο (Γεωπόνου, Δασολόγο κλπ.), ως υπεύθυνος «Ομάδας Έργου» της σύμβασης παροχής υπηρεσιών με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία σε συντήρηση έργων πρασίνου, τουλάχιστον δυο (2) ετών και έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε αντικείμενο συντήρησης έργων οδοποιίας (Πολιτικό Μηχανικό, Τοπογράφο Μηχανικό κλπ.) ως τεχνικό ασφαλείας του έργου με χρόνο από κτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία (μελέτη, αδειοδοτήσεις, επίβλεψη) σε συντήρηση και εργοταξιακή σήμανση έργων οδοποιίας, τουλάχιστον δυο (2) ετών. Από τα στοιχεία του φακέλου προσφοράς της προσφεύγουσας προκύπτει ότι στο ΕΕΕΣ που υπέβαλε η ίδια στο ερώτημα : «Ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής που καθορίζονται στο μέρος IV και στα (τυχόν) κριτήρια και κανόνες που καθορίζονται στο μέρος V κατωτέρω;» απάντησε «Ναι» και δήλωσε ως τρίτο οικονομικό φορέα στον οποίο στηρίζεται την εταιρεία «...». Ακολούθως, εντός του φακέλου τεχνικής προσφοράς η εταιρεία «...» υπέβαλε την από 27.01.2021 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της ότι : «*Η εταιρεία μας, εφ' όσον αναδειχθεί οριστικός ανάδοχος, θα διαθέτει καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης α) ένα (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε σχετικό αντικείμενο (Γεωπόνου, Δασολόγο κλπ) ως υπεύθυνος «Ομάδας Έργου» της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, με χρόνο αποκτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία σε συντήρηση έργων πρασίνου, τουλάχιστον δύο (2) ετών και β) έναν (1) τουλάχιστον Διπλωματούχο ή Πτυχιούχο (αποφοίτους ΑΕΙ ή Τ.Ε.Ι.) σε*

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

αντικείμενο συντήρησης έργων οδοποιίας (Πολιτικό Μηχανικό, Τοπογράφο Μηχανικό κλπ) ως τεχνικό ασφαλείας του έργου με χρόνο αποκτήσεως πτυχίου τουλάχιστον δέκα (10) ετών, ο οποίος να έχει εμπειρία (μελέτη, αδειοδοτήσεις, επίβλεψη) σε συντήρηση και εργοταξιακή σήμανση έργων οδοποιίας τουλάχιστον δύο (2) ετών. Αποδεικτικό εμπειρίας για το επιστημονικό προσωπικό θα αποτελούν βεβαιώσεις εργοδοτών ή από αρμόδιο επαγγελματικό φορέα ή επιμελητήριο. Ειδικότερα, η εταιρεία μας θα διαθέσει το κάτωθι έμπειρο και επαρκές από πλευράς αριθμού ατόμων επιστημονικό προσωπικό, το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τον συντονισμό του τεχνικού προσωπικού για την εκτέλεση των δημοπρατούμενων με την ως άνω διακήρυξη και τον έλεγχο και την εξασφάλιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών, ώστε αυτές να παρασχεθούν έντεχνα και εμπρόθεσμα, χωρίς να δημιουργηθούν προβλήματα: Ως υπεύθυνο της «Ομάδας Έργου» της σύμβασης παροχής υπηρεσιών, τον κ. ..., διπλωματούχο δασολόγο, ο οποίος αποφοίτησε το έτος ... από το Τμήμα ... της Σχολής ... του ..., ο οποίος είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος με Αριθμό Μητρώου ..., με ειδικότητα Δασολόγου. Περαιτέρω, είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), στην βαθμίδα Γ' της κατηγορίας έργων πρασίνου, με Α.Μ. ..., καθώς και στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων [Μ.Ε.Ε.Π.] με αριθμό Μ.Ε.Ε.Π. Ο χρόνος κτήσεως του πτυχίου του είναι ... έτη και έχει εμπειρία σε συμβάσεις κατασκευής και συντήρησης έργων πρασίνου μεγαλύτερη των δύο [2] ετών. □ Ως Τεχνικό Ασφαλείας του έργου τον κο ..., Διπλωματούχο Πολιτικό Μηχανικό του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ..., ο οποίος κατέχει τη με αριθμ. ... και α/α .../21-10-1997 άδεια άσκησης επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών [ΜΕΚ] στη βαθμίδα Δ' της κατηγορίας έργων/οδοποιία με Α.Α. Ο χρόνος κτήσεως του πτυχίου του είναι ... έτη και διαθέτει εμπειρία [μελέτη, αδειοδοτήσεις, επίβλεψη] σε συντήρηση και εργοταξιακή σήμανση έργων οδοποιίας μεγαλύτερη των δύο [2] ετών». Συναφώς, εντός του φακέλου προσφοράς της «...» συμπεριλήφθηκε η από 20.01.2021 Υπεύθυνη Δήλωση του κ. ... ότι : «Είμαι

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

διπλωματούχος δασολόγος του Τμήματος ... της Σχολής ... του ... (υπ' αριθμ. .../05-07-1990 Πιστοποιητικό), είμαι εγγεγραμμένος στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος με αριθμό μητρώου ..., κατέχω την υπ' αρ. πρωτ. .../02-06-1999 Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), στην βαθμίδα Γ' της κατηγορίας έργων πρασίνου, με Α.Μ. ..., είμαι εγγεγραμμένος στο Μ.Ε.Ε.Π. με αριθμό ... στην κατηγορία έργων πρασίνου Τάξη ΜΕΕΠ 1η, όπως προκύπτει από την υπ' αρ. πρωτ. ... Βεβαίωση ΜΕΕΠ και αποδέχομαι να απασχοληθώ ως συνεργάτης της εταιρίας «...», με Α.Φ.Μ. ..., για την συμμετοχή της ως άνω εταιρείας στην ανοικτή διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ (α/α:...) για την επιλογή αναδόχου της παροχής υπηρεσιών με τίτλο «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ... ΑΠΟ ΥΛΙΚΑ-ΚΟΠΗ ΧΟΡΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΠΟΔΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ (2016-2018)», που διακήρυξε η ..., με την με ΑΔΑΜ στο ΚΗΜΔΗΣ ... διακήρυξή της, εκτιμώμενης αξίας 483.870,97 € (χωρίς ΦΠΑ), με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 27/01/2021 και σε κάθε επανάληψή της, και να απασχοληθώ ως Υπεύθυνος «Ομάδας Έργου», με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, για τους σκοπούς και την εκτέλεση της ανωτέρω σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους της ως άνω διακήρυξης και τα παραρτήματα αυτής, εφ' όσον η εταιρεία κηρυχθεί ανάδοχος της ως άνω υπηρεσίας» και η από 20.01.2021 Υπεύθυνη Δήλωση του ... ότι : «Είμαι Διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός του τμήματος Πολιτικών Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του ... (υπ' αριθ. .../13-02-2012 πιστοποιητικό-έτος απόκτησης πτυχίου ...), κατέχω τη με αριθμ. ... και α/α .../21-10-1997 άδεια άσκησης επαγγέλματος του Πολιτικού Μηχανικού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος και την υπ' αρ. πρωτ. .../14-09-2020 Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (ΜΕΚ), στην βαθμίδα Δ' της κατηγορίας έργων/οδοποιία, με Α.Α. ... και απασχολούμαι ως συνεργάτης στην ανώνυμη εταιρεία «...», με Α.Φ.Μ. ... και αποδέχομαι να απασχοληθώ ως συνεργάτης της για την συμμετοχή της ως άνω εταιρείας στην ανοικτή διαδικασία μέσω ΕΣΗΔΗΣ (α/α:...) για την επιλογή αναδόχου της παροχής υπηρεσιών με τίτλο «ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ-ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ... ΑΠΟ ΥΛΙΚΑ-ΚΟΠΗ ΧΟΡΤΩΝ ΠΟΥ

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

ΕΜΠΟΔΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΡΑΤΟΤΗΤΑ (2016-2018)», που διακήρυξε η ..., με την με ΑΔΑΜ στο ΚΗΜΔΗΣ ... διακήρυξή της, εκτιμώμενης αξίας 483.870,97 € (χωρίς ΦΠΑ), με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών την 27/01/2021 και σε κάθε επανάληψή της, και να απασχοληθώ ως Τεχνικός Ασφαλείας του έργου, με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση, για τους σκοπούς και την εκτέλεση της ανωτέρω σύμβασης, σύμφωνα με τους όρους της ως άνω διακήρυξης και τα παραρτήματα αυτής, εφ' όσον η εταιρεία κηρυχθεί ανάδοχος της ως άνω υπηρεσίας». Από όλα τα ανωτέρω εναργώς προκύπτει ότι για την κάλυψη των ζητούμενων στην παράγραφο 2.2.6 της διακήρυξης κριτηρίων που αφορούν στα κατ'ελάχιστον πρόσωπα που πρέπει να συγκροτούν την Ομάδα Έργου του υποψηφίου αναδόχου, η εταιρεία «...» δήλωσε με την από 27.01.2021 Υπεύθυνη Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της κ. ... ότι στηρίζεται στις ικανότητες των τρίτων φυσικών προσώπων κ.κ. ... και ..., οι οποίοι δεσμεύονται ότι θα απασχοληθούν ως συνεργάτες της «...», ο μεν πρώτος με την ιδιότητα του Υπεύθυνου της Ομάδας Έργου, ο δε δεύτερος με την ιδιότητα του Τεχνικού Ασφαλείας, χωρίς όμως η εταιρεία «...» να δηλώσει τούτο στο ΕΕΕΣ της προσφοράς της, όπου αναφέρθηκε ρητώς μόνον στην στήριξή της στην εταιρεία «...». Εξ' αντανάκλασως ούτε οι ως άνω τρίτοι οικονομικοί φορείς, ήτοι ο ..., με την ιδιότητα του Δασολόγου-Υπεύθυνου της Ομάδας Έργου και ο ..., με την ιδιότητα του Πολιτικού Μηχανικού-Τεχνικού Ασφαλείας, υπέβαλαν, ως όφειλαν εκ του νόμου και των όρων της διακήρυξης, χωριστά ΕΕΕΣ με τα οποία να δηλώνουν την παροχή στήριξης στην εταιρεία «...». Μόνον δε οι από 20.01.2021 Υπεύθυνες Δηλώσεις στις οποίες αμφότεροι οι και ... προέβησαν -και οι οποίες συμπεριλήφθηκαν στο φάκελο προσφοράς της «...»- δεν επαρκούν για να καλύψουν την απαίτηση του νόμου περί υποβολής χωριστού ΕΕΕΣ από τους τρίτους δανείζοντες τις ικανότητές τους οικονομικοί φορείς, διότι το περιεχόμενο των ως άνω υπεύθυνων δηλώσεων δεν δύναται να αναπληρώσει νομίμως το αντίστοιχο περιεχόμενο του ΕΕΕΣ, όπου οι τρίτοι δανείζοντες τις ικανότητές τους φορείς δεσμεύονται εξίσου ως προς την μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπό τους. Άλλωστε, ως προκύπτει από την ισχύουσα εν προκειμένω νομοθεσία αλλά και την

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

αναπτυχθείσα νομολογία σχετικά με την εφαρμογή του θεσμού της δάνειας εμπειρίας, ως τρίτοι δανείζοντες την εμπειρία τους οικονομικοί φορείς είναι εξίσου φυσικά και νομικά πρόσωπα. Ιδιαίτερα δε, όταν ως στοιχείο ποιοτικής επιλογής τίθεται η στελέχωση της ομάδας έργου με πρόσωπα συγκεκριμένων προσόντων, ο διαγωνιζόμενος μπορεί, εφόσον διαθέτει στο δυναμικό της επιχείρησής του τέτοια πρόσωπα, να αξιοποιήσει αυτά, ειδάλλως να συνεργασθεί με πρόσωπα εκτός της δικής του εταιρίας, ήτοι εξωτερικούς συνεργάτες, οπότε οι τελευταίοι δανείζουν την εμπειρία τους στον διαγωνιζόμενο, προσφέροντας κατ'ουσίαν τα ζητούμενα προσόντα/εμπειρία και ως εκ τούτου ως τρίτοι δανείζοντες εμπειρία οφείλουν να υποβάλλουν χωριστό ΕΕΕΣ δεσμευόμενοι ως προς το σύνολο των δηλουμένων σε αυτό και δη ως προς τη μη συνδρομή των εκάστοτε τιθέμενων λόγων αποκλεισμού στο πρόσωπό τους. Τούτων δοθέντων, εσφαλμένως η εταιρεία «...» δεν δήλωσε στο ΕΕΕΣ της ότι στηρίζεται στις ικανότητες των τρίτων φορέων κ.κ. ... και ..., και εξίσου εσφαλμένως δεν συμπεριέλαβε εντός της προσφοράς της χωριστά ΕΕΕΣ για καθέναν από αυτούς, γενομένου δεκτού του οικείου λόγου προσφυγής. Εξάλλου, λαμβάνοντας υπόψη ότι εκ του λόγου τούτου θεμελιώνεται αυτοτελώς η απόρριψη της προσφοράς της εταιρείας «...» παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων προσφυγής σε βάρος της (πρβλ. ΣτΕ ΕΑ 274/2018, 344/2017, ΔΕφΠειρ. Ν95/2020 ΔΕφΑθ. 279/2019, ΔΕφΘεσ/νικης 83/2019).

23. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η υπόψη Προσφυγή πρέπει να γίνει εν μέρη δεκτή, και δη δεκτή κατά το μέρος που η προσφεύγουσα βάλλει κατά της απόρριψης της προσφοράς της και της αποδοχής της προσφοράς της «...» και να απορριφθεί η ασκηθείσα Παρέμβαση.

24. Επειδή, ως εκ τούτου, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα, ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., ποσού 2.420,00 πρέπει να επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αριθμός απόφασης: 1113/2021

Δέχεται εν μέρει την Προσφυγή.

Απορρίπτει την Παρέμβαση.

Ακυρώνει την προσβαλλόμενη με αριθ. .../2021 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της ..., σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του προσκομισθέντος παραβόλου ποσού 2.420,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 01 Ιουνίου 2021 και εκδόθηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη στις 22 Ιουνίου 2021, δυνάμει της με αριθμό 69/2021 (Ορθή Επανάληψη) Πράξης Προέδρου ΑΕΠΠ περί ορισμού νέου Προέδρου του 2ου Κλιμακίου.

Η Πρόεδρος

Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου

Ο Γραμματέας

και α/α Ηλίας Στρεπέλιας